

پیشنهادهای مرتضی مبلغ برای برگزاری انتخابات در شرایط کرونایی:

رؤیای انتخابات الکترونیک را محقق کنیم

چند هفته قبل از انتخابات مردم برای رأی دادن ثبت‌نام و کارت انتخابات دریافت کنند

مهراره خوارزمی
خبرنگار

۲۸ خرداد ۱۴۰۰ قرار است انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای اسلامی شهر و روستا برگزار شود. انتخابات میان دوره‌ای مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری هم در همین روز برگزار می‌شود. با این حال احتمال تداوم شرایط کرونایی بحث‌های جدیدی را درباره کم و کیف برگزاری این انتخابات دامن زده است. در همین ارتباط روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت کشور در فراخوانی از دانشگاهیان، فعالان سیاسی، حزبی و رسانه‌ای دعوت کرده تا دیدگاه‌ها و پیشنهادهاى خود را در ارتباط با تمهیدات حقوقی و اجرایی برگزاری انتخابات ۱۴۰۰ در شرایط شیوع ویروس کرونا تا پایان آذر ماه به نشانی pr@moi.ir یا در بخش پیش‌بینی شده در پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور به آدرس www.moi.ir ارائه کنند. در همین راستا با مرتضی مبلغ معاون سیاسی وزارت کشور در دولت اصلاحات گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

■ **وزارت کشور انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس شورای اسلامی را اگر چه با تأخیر چند ماهه اما با وجود کرونا برگزار کرد؛ با وجود این چه دلایلی سبب شده است که بعضی رسانه‌ها و فعالان سیاسی نسبت به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۴۰۰ ابراز نگرانی کنند؟**

به باور من نگرانی‌های موجود درباره انتخابات دو دسته‌اند. یک سری نگرانی‌های مبانی که همواره درباره انتخابات در کشور ما وجود داشته و با توجه به نحوه برگزاری انتخابات مجلس در اسفند ۹۸ تشدید شده است، زیرا در آن انتخابات ما با دو پدیده رد صلاحیت بی‌سابقه و گسترده و نیز کاهش بی‌سابقه مشارکت مردم در انتخابات مواجه بودیم. رد صلاحیت‌ها به نحوی بود که از قبل تکلیف بیش از دو سوم کرسی‌های مجلس را قابل پیش‌بینی کرده بود و همین رفتار تا حدود زیادی بر کاهش مشارکت تأثیر گذاشت. پس این یک مشکل اساسی است که در اصل انتخابات به لحاظ ماهیتی همواره وجود داشته است. بخش دیگر نگرانی‌ها و مسائلی که وجود دارد مربوط به جنبه شکلی و سازوکارهای اجرایی انتخابات است. این مشکلات هم از قبل بوده منتها در انتخابات سال آینده که با بحران کرونا دست به گریبانیم، خود را بیشتر نشان می‌دهد.

■ **درباره مسائل ماهیتی انتخابات که گفتید به دفعات بحث شده است. منتها شاید این از معدود دفعاتی باشد که مسأله ابراد شکلی در انتخابات مطرح می‌شود آن هم ابراردی که به گفته شما مسبوق به سابقه است. چه مشکلاتی از قبل وجود داشته که حالا کرونا بر آنها افزوده؟**

یکی از مهم‌ترین اشکالات این است که در همه جای دنیا اینگونه است که مردم چند هفته قبل از روز اخذ رأی به مراکز تعیین شده‌ای مراجعه می‌کنند و برای رأی دادن ثبت‌نام و کارت انتخاباتی دریافت می‌کنند. شعبه خاصی برایشان مشخص می‌شود و در روز مقرر و موعود هم می‌روند و رأی می‌دهند. اما در ایران شاهد پدیده ثبت‌نام و رأی دادن هم‌زمان در همان روز اخذ رأی هستیم. این مسأله برخلاف ظاهر ساده ماجرا، تبعات گسترده‌ای دارد و بسیاری از مشکلاتی که ما در اجرای انتخابات، شمارش آرا، ازدحام بعضی صندوق‌ها و خالی ماندن بعضی دیگر و در بروز تخلفاتی مانند رأی‌های تکراری و... داریم از تبعات ثبت‌نام و اخذ رأی در یک روز است. حال آنکه اگر این تفکیک انجام بگیرد سفره بسیاری از این مشکلات و تخلفات احتمالی برچیده می‌شود. از دیگر مشکلات بسیار مهمی که در نظام انتخاباتی ما وجود دارد و در هیچ کشور دیگری آن را سراغ

نداریم، فقدان انتخابات حزبی است. قوانین انتخاباتی در همه نظام‌های دموکراتیک ارتباط حقوقی ارگانیک با حزب دارد و احزاب‌اند که نقش اصلی را ایفا می‌کنند، فهرست‌های حزبی می‌دهند و سهمیه‌شان در پارلمان و کابینه براساس میزان آرایبی که می‌آورند مشخص می‌شود. قانون انتخابات ما اما هیچ نسبتی با احزاب ندارد، یعنی ما چه حزب داشته باشیم و چه نداشته باشیم انتخابات برگزار می‌شود تفاوتی هم نمی‌کند. احزاب البته فهرست انتخاباتی می‌دهند اما در قانون سهمیه‌ای برایشان در نظر گرفته نشده و این هم یکی از خلاها و کاستی‌های بزرگی است که از نظر محتوایی وجود دارد و از نظر شکلی

یکی از راه‌های کم هزینه برای انتخابات در شرایط کرونایی، ثبت‌نام رأی دهندگان و گرفتن کارت رأی در بازه زمانی مشخص مثلاً یک ماه پیش از روز اخذ رأی است. اگر این اتفاق بیفتد چون مراجعه مردم به شعب مشخص شده برای ثبت‌نام و اخذ کد انتخاباتی برای رأی دادن در طول زمان گسترده دو هفته یا یک ماه انجام می‌شود سبب ازدحام نمی‌شود حتی می‌توان این کار را اینترنتی غیرحضوری هم انجام داد. خاصیت این کار این است که از پیش از روز انتخابات مشخص می‌شود که حداکثر چه تعداد از مردم در انتخابات شرکت می‌کنند و براساس این تعداد و توزیع آن در سطح کشور و شهرها می‌توان تعداد شعب مورد نیاز و توزیع جغرافیایی‌شان را تعیین کرد و مانع از ازدحام جمعیت شد. به این ترتیب رأی دهندگان می‌توانند با رعایت فاصله اجتماعی و بدون نگرانی بدون هیچ‌گونه ازدحام در شعبه‌ها حاضر شوند

هم ایجاد مشکل کرده است. چنان که یکی از مشکلات بزرگ شکلی، تعداد زیاد ثبت‌نام کنندگان است که خود در روند اجرا مشکل ساز است. در صورتی که اگر انتخابات حزبی بود چنین مسأله‌ای پیش نمی‌آمد. مشکل شکلی اساسی دیگری که در سال‌های گذشته وجود داشته و هنوز کاملاً مرتفع نشده فقدان الکترونیک شدن فرآیند انتخابات است، در حالی که جنبه‌های فرعی انتخابات الکترونیک شده اما هنوز این جریان کامل نشده و اصلی‌ترین بخش انتخابات یعنی اخذ رأی و شمارش آن دستی است و همین خود یکی از عوامل اصلی مشکلات شکلی و اجرایی هم برای مردم و هم برای مجریان انتخابات است.

■ **چنان‌که اشاره داشتید در حال حاضر مهم‌ترین اتفاقی که در انتخابات شدن انتخابات رخ داده این است که در شعبه اخذ رأی با وارد کردن شماره کد ملی فرد رأی دهنده هویت فرد احراز و مشخص شود که او پیشتر در شعبه دیگری رأی نداده است. سابقه مطرح شدن انتخابات الکترونیک از نزدیک به سه دهه پیش**

توافق اصلی و نهایی حاصل نمی‌شد. می‌دانیم که آنچه امروز به‌عنوان نظارت استصوابی از سوی شورای نگهبان اعمال می‌شود فقط در بحث تأیید صلاحیت‌ها نیست، بلکه در همه مراحل انتخابات است. یعنی در بسیاری از امور اجرایی انتخابات هم شورای نگهبان حضور دارد و تصمیم می‌گیرد. پس فقط ناظر نیست بلکه به‌عنوان مجری هم عمل می‌کند. وقتی یک صندوق رأی در شعبه اخذ رأی شمرده می‌شود باید ناظر شورای نگهبان و در نهایت خود شورای نگهبان آن صندوق را تأیید کند و اگر نکرد می‌تواند آرای آن صندوق و حتی یک حوزه انتخابیه را باطل اعلام کند.

■ **اگر قرار باشد از استقرار سیستم رأی‌گیری الکترونیک به‌عنوان یکی از راه حل‌های برگزاری انتخابات در دوران کرونا دفاع کنیم، باید گفت که بالاخره در آن صورت هم باید مردم از منازل‌شان خارج شوند و در حوزه رأی حضور پیدا کنند، بویژه که در قانون انتخابات موجود صراحتاً به برگه‌های رأی اشاره شده و به حضور فیزیکی رأی دهندگان در شعبه اخذ رأی، اینکه رأی دهندگان در بازه زمانی احراز هویت شوند و بعد حتی بتوانند از درون خانه‌شان رأی بدهند آیا به لحاظ قانونی و عرفی ممکن است؟**

بگذارید اینگونه بگویم: امروز آنقدر سیستم‌های نرم‌افزاری پیشرفت کرده که پیچیده‌ترین عملیات‌های بانکی توسط این نرم‌افزارها انجام می‌شود و سیستم‌های امنیتی کارآمدی هم از آنها پشتیبانی می‌کنند. به همین دلیل هم الان سیستم‌های آنلاین

لاایحه اقدام کنند؟ کدام مسیر مفیدتر و اجرایی‌تر می‌تواند باشد؟

راه درست درواقع این است که چون یک امر اجرایی است، دولت با ارائه لایحه نسبت به آن اقدام کند. منتها در هر صورت این شورای نگهبان است که باید تغییرات را بپذیرد. درمورد ایده‌ای که به‌عنوان ثبت‌نام پیش از روز اخذ رأی مطرح کردم باید بگویم که کار پیچیده‌ای نیست و با معضل قانونی هم مواجه نیست بلکه نیازمند یک اراده اجرایی و حاکمیتی است. این بحث جدید هم نیست و بارها در گذشته مطرح بوده است. منتها متأسفانه این ایده نیز تاکنون مشمول نگاه‌های سیاسی شده. مخالفت‌ها هم عمدتاً بر این مبنا است که بعضی می‌گویند ما نمی‌توانیم مردم را از قبل انتخابات چنان‌که باید برای انتخابات بسیج و تهییج کنیم، بلکه این‌کار در همان روزهای منتهی به انتخابات و در جریان رقابت‌های انتخاباتی ممکن است. به باور این افراد بسیاری از مردم با همین تبلیغات رسانه‌ای و تلویزیونی برای رأی دادن تحریک و ترغیب می‌شوند و طبعاً درصد مشارکت را افزایش می‌دهند. براین مبنا گفته می‌شود که ثبت‌نام پیش از روز انتخابات میزان مشارکت را کاهش می‌دهد. این نگاه همواره سبب مخالفت با این ایده اصلاحی بوده است. کسانی که این استدلال را دارند نگاه‌شان به انتخابات یک نگاه لحظه‌ای و هیجانی است و انتخابات را از یک امر اساسی و زیرساختی نظام به یک امر هیجانی و لحظه‌ای تقلیل می‌دهند که در آن با یک تبلیغات گسترده و هیجانی ۱۰ روزه مردم به

پای صندوق آورده می‌شوند. حال آنکه چنین نگاهی بسیار خطاست. در حالی که اگر به نوعی عمل می‌شد و تبلیغ و فرهنگ‌سازی به نحوی سامان می‌یافت که مردم انتخابات را حق اساسی خودشان بدانند که باید از آن استفاده کنند؛ خیلی از مشکلات وجود نداشت. ضمن آنکه همچنان اگر قرار است تبلیغ یا تهییجی در میان باشد می‌تواند در بازه زمانی ثبت‌نام رأی دهندگان صورت بگیرد و در آن هنگام مردم را برای ثبت‌نام تشویق و تهییج کرد.

در این موارد اگر یک اجماع در حاکمیت بین دستگاه‌ها و بخصوص با شورای نگهبان به‌وجود بیاید می‌شود با یک لایحه و ماده واحده دو یا سه فوریتی که دولت ارائه کند و مجلس در دستور کار خود مورد رسیدگی قرار دهد و در شورای نگهبان تأیید شود؛ مسائل را حل کرد و کار را برای اجرا به وزارت کشور سپرد.

■ **از زمره پیشنهادات برای انتخابات در دوره کرونا برگزاری آن در بازه زمانی چند روزه است؛ کاری که مثلاً در روسیه انجام شد تا چه حد اجرایی است؟**

اجرای ایده اخذ رأی در چند روز مشکلات عدیده‌ای را در پی خواهد داشت و سبب بروز سوءتعبیرها و اختلاف‌های گسترده انتخاباتی می‌شود. می‌توان به‌جای مستقر نگه داشتن شعب اخذ رأی در چند روز متوالی بر تعداد آنها در روز انتخابات افزود و با شیوه‌هایی که توضیح دادم توزیع آنها را به‌صورت مناسب و متعادل و با زمانبندی در ساعات مختلف انجام داد و از تراکم و ازدحام مردم که ممکن است سلامت‌شان را به مخاطره بیندازد جلوگیری کرد.

پرونده ترور شهید سلیمانی در مرحله صدور کیفر خواست

«**خبر اول اینکه**، نشست پیگیری و بررسی ابعاد حقوقی ترور سردار شهید حاج قاسم سلیمانی و هم‌زمان ایشان در دادگستری استان تهران با حضور جمعی از مسئولان قضایی برگزار شد. به گزارش میزان، سید اشرفی، بازپرس ویژه رسیدگی کننده به پرونده ترور شهید سلیمانی با تشریح روند تشکیل این پرونده گفت: مشخصات ۴۵ نفر از متهمان آمریکایی که در این امر نقش داشتند ارائه شد و نسبت به صدور حکم بازداشت بین‌المللی متهمان از طریق سازمان پلیس بین‌الملل اقدام لازم صورت پذیرفت، اما متأسفانه به دلیل فضای سیاسی حاکم از صدور حکم بازداشت بین‌المللی متهمان امتناع کردند، ولی با این حال تحقیقات روند خود را طی کرد. وی افزود: همچنین نیابت قضایی به شش کشوری که پایگاه‌های آمریکایی‌ها در آنجا مستقر هستند، تنظیم و ارسال شد و اخیراً مطلع شدیم که دولت عراق پاسخ این نیابت را آماده کرده است و در مسیر دیپلماتیک در حال ارسال است. سید اشرفی گفت: در حال حاضر در صدد تنظیم نیابت قضایی خطاب به دستگاه قضایی آمریکا هستیم و قصد داریم دستگاه قضایی آمریکا را در معرض امتحان قرار دهیم تا ببینیم به رسیدگی به اتهامات متهمان می‌پردازند یا خیر. وی در ادامه سخنان خود گفت: با توجه به اینکه برخی از متهمان در کشورهای همسایه تردد دارند، کمیته تعقیب و ردیابی متهمان در سطح دادسرای تهران در این خصوص تشکیل شده است. در حال حاضر به نوعی مرحله تحقیقات را به پایان می‌رسانیم و در مرحله صدور قرار نهایی و کیفرخواست قرار داریم.

برای ۱۴۰۰ رئیسی آمادگی ندارد، اما قالیباف تمایل دارد

«**خبر دیگر اینکه**، سخنگوی جامعه روحانیت با این ادعا که هر چه مشارکت در انتخابات بیشتر باشد اصولگرایان شکست می‌خورند، موافق نیست و نقطه مقابل آن را انتخابات ۸۴ و ۸۸ می‌داند که احمدی‌نژاد برنده انتخابات شد. غلامرضا مصباحی مقدم در بخشی از گفت‌وگوی خود با ایرنا با بیان اینکه در یک نگاه اجمالی به نظر می‌رسد در انتخابات ۱۴۰۰ شرایط برای اصولگرایان فراهم‌تر است، درباره نامزدهای بالقوه جریان اصولگرا و احتمال نامزدی سید ابراهیم رئیسی و محمدباقر قالیباف گفت: شنیده‌ام که جناب رئیسی با توجه به ریاست قوه قضائیه اعلام کرد برای نامزدی انتخابات ریاست جمهوری آمادگی ندارد شاید قالیباف تمایل به حضور در انتخابات داشته باشد که از برخی نمایندگان شنیدم که او این موضوع را نفی کرده است. هم اکنون نسبت به گزینه مناسب به جمع‌بندی نرسیده ایم.

بایدن و ترامپ، پیسی کولا و کوکاکولا

«**دست آخر اینکه**، سردار رسول سنایی راد، معاون سیاسی دفتر عقیدتی سیاسی فرمانده کل قوا معتقد است که دو حزب جمهوریخواه و دموکرات آمریکا هیچ تفاوتی با هم ندارند. به گزارش مهر، او افزود: تفاوت دو حزب حاکم آمریکا مانند تفاوت پیسی کولا و کوکاکولا است که هر دو برای سلامت انسان مضر هستند این دو محصول برای آمریکاست و تنها منافع آنها را تأمین می‌کند، از سوی دیگر با توجه به سوابق گذشته و همچنین هزینه‌هایی که ایران برای عبور از اقتصاد وابسته نفتی در این مدت پرداخته است و اینکه دیدیم وابستگی اقتصاد به خارج از کشور چقدر بر هزینه است پس نباید دوباره به نقطه اول بازگردیم و هزینه‌های مجددی را بر کشور و مردم تحمیل کنیم.

سرویس‌های دوره‌ای حفظ سلامتی خودرو

انجام سرویس‌های دوره‌ای در نمایندگی‌های مجاز ایران خودرو مطابق با دفترچه راهنمای گارانتی خودرو تضمینی برای حفظ سلامت و کارکرد مطلوب خودرو است.

www.isaco.ir